

тури. При цьому дослідникові відкривається широка перспектива вивчення етноконфесійності певного народу в результаті виконання релігією етноформуючої функції як однієї із своїх суспільних функцій.

Лантух А.П. – к. ф. н.,

Мирошниченко М.С.

(Харків, Харківський медун-т)

РЕЛІГІЙНИЙ МОДЕРНІЗМ У ПРОБЛЕМНОМУ ПОЛІ СУЧАСНОСТІ

Релігійний модернізм – це процес пристосування релігії до сучасних умов. Особливо інтенсивно модернізм здійснюється в галузі богословських вчень (теологічний модернізм). Модерністські налаштовані релігійні кола вважають, що традиційна віра вже себе зжила. Сформовані уявлення про Бога як про диво творця і рятівника вже не задовольняє сучасну свідомість, що орієнтується на науку і гуманізм. З названої обставини випливає прагнення орієнтувати релігію і теологію на актуальні питання сучасності, використовувати науку і загально-гуманістичні цінності в інтересах теології, вивести останню на нові рубежі. Прихильники модернізму виступають за активний діалог і співробітництво релігії і науки, релігії зі світською культурою, релігійними організаціями з нерелігійними в галузі рішення глобальних проблем цивілізації.

Ще в недалекому минулому відомий католицький теолог П.Тейяр де Шарден висловив думку про необхідність «перекладу на мову нашого часу» традиційного християнства як «християнства Хрещення, Хреста й Євхаристії». Висунута ним програма створення нового богослов'я ґрунтувалася на синтезі основних християнських ідей з ідеями гуманізму й еволюціонізму. Активне прагнення до відновлення релігійних принципів з опором на науку і сучасний гуманізм простежується в середовищі богословів різних конфесій - християнських, мусульманських і ін.

Вищою формою прояву релігійного модернізму є «*постмодернізм*». Постмодернізм у релігії знайшов своє вираження в сектах, котрі виникли на основі радянського і пострадянського «компосту». Звертання до сект пов'язано з кризою традиційних релігійних течій. В умовах останнього, секти нібито пропагують новий рівень знань. Звідси унікальність їх полягає в тім, що з'явилися вони в урбанізованому соціальному просторі з високорозвиненою інфраструктурою культурного й освітнього порядку. Звідси соціальний склад цих неосект характеризується високим освітнім рівнем. Це в основному фахівці вищої і середньої ланки, тобто еліта нашого суспільства, яких перебудовчі процеси виштовхнули зі звичних норм їхнього буття, і які намагаються за допомогою їх вирішити багато своїх проблем. Тому для них характерна активна професійна орієнтація. Вони намагаються релігійно осмислити і «освятити» діяльність людини

як фахівця. Звідси, саме професійні знання, спеціальність є областю інтенсивної сектантської самосвідомості і самовизначення. Це сприяє тому, що новітнє сектантство генерується за професійних ознаках. Тому неосеканти створюються серед фізиків, медиків, істориків, літераторів, що намагаються інтерпретувати галузь своїх пошуків, свої наукові інтереси за допомогою релігії. При цьому виявляється, як уже відзначалося, еkleктика, котра при цьому знаходить своє вираження в догматі віри, що складається з професійних розпоряджень і заборон, котрі включають набір спеціальних понять і тлумачень у релігійному дусі. Так, наприклад, у медиків виник рух «болесвятства», що пов'язаний із прагненням не просто полегшити страждання, але івилікувати хворого, а також, одночасно, «узяти на себе» його біль, «співчувати» йому особисто. А у фізиків особливо значення набувають чисто специфічні категорії, такі як «світло», «енергія». Інтерпретацію їх вони знаходять у трактатах батьків церкви, намагаючись з'єднати останні з досягненнями своєї науки. Філологи ж узагалі намагаються створити культ «Слова», що виявляється в «граматиці промислу», «божественному інтелекті». А історики разом з літераторами екстраполюють в історичне минуле, намагаючись довести «богоносність», «богообраність» свого народу. Усе це свідчить про те, що всі неосеканти об'єднані одним стрижневим моментом - це інтерес до «таємниці». У підтвердженні останнього виступають ряд працівників ряду НДІ й академічних вузів. А це веде до окультизму, таємноведенню, що є небезпекою відриву від «великої науки», мистецтва, політики. Таким чином, вони виявляються в повному розумінні «на краю» суспільства, що заважає інтеграційним процесам суспільства.

Леа Катерина

(Харьков, НАУ «ХАИ»)

КЛАССИФИКАЦИЯ ПРОЦЕССОВ ЕВРОИНТЕГРАЦИИ В КУЛЬТУРЕ: АКСИОСЕМАНТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

Актуальность. В настоящее время ведется острая полемика по поводу различных аспектов проблемы интеграционных процессов в культуре, актуальность которой придают процессы, происходящие в Европейском сообществе.

Цель. Классификация процессов евроинтеграции в культуре по уровням смысло-ценностной шкалы сознания.

1. Для определения уровней общественного сознания, воспользуемся аналогией и уподобим национальную (этническую) общность человеку, так как именно такие общности являются единицами процесса межкультурной интеграции в Европе.

2. В соответствии со смысловой вертикалью сознания личности, предложенной Б.С. Братусем, согласно которой именно отношение к дру-